

YÖNETMELİK

Gümrük ve Ticaret Bakanlığından:

HUBUBAT, BAKLAGİLLER VE YAĞLI TOHUMLAR LİSANSLI

DEPO YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA

DAİR YÖNETMELİK

MADDE 1 – 8/10/2005 tarihli ve 25960 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hububat, Baklagiller ve Yağlı Tohumlar Lisanslı Depo Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında geçen “Lisanslı depo teminatı” tanımına aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve “Borsa” tanımında geçen “veya Bakanlıktan ürün senedi alım satımı konusunda izin alan ticaret borsasını” ibareleri yürürlükten kaldırılmıştır.

“Lisanslı depo teminatı: Lisanslı depo işletmesi/işleticisinin, Kanunda ve Kanuna istinaden çıkarılan ikincil düzenlemelerde öngörülen yükümlülüklerini yerine getirmemesi dolayısıyla meydana gelecek zararları karşılamak üzere Fona verdiği Bakanlık tarafından kabul edilen ve Kanunda belirtilen nakit ve nakde çevrilebilir güvenceleri,”

MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğin 7 nci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, dördüncü fıkrası ise yürürlükten kaldırılmıştır.

“Lisanslı depoda depolanan ürün için düzenlenen tartım makbuzu ve ürün senedinde belirtilecek olan ağırlıklarısaptamada kullanılacak tartı alet ve cihazları ile kantarlara ilişkin 3516 sayılı Kanuna ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan yönetmeliklere uygun olarak yapılan işlem, kontrol ve denetimlerde, doğru tartım yapmadığı saptanan tartım araç ve kantarları, düzeldikleri saptanıncaya kadar kullanılamaz. Tartım ve tartım makbuzunun doğru ve usulüne uygun yapılmasından, tartıcıyla birlikte lisanslı depo işletmesi/işleticisi de sorumlu olur.”

MADDE 3 – Aynı Yönetmeliğin 8 inci maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Ürün senetlerinin güven içinde ticaretinin ve takibinin yapılabilmesini teminen lisanslı depo işletmesi ile borsa arasında sözleşme yapılır. Sözleşmede; ürün senetlerinin borsaya kota ettirilmesi, hareketlerinin kontrol ve takibi, teyidi, iptali, bilgi akışının düzenli olarak sağlanması, lisanslı depolardaki ürünlerin gerektiğinde her zaman veya üçer aylık dönemleri geçmemek üzere Bakanlıkça uygun görülecek sürelerde borsaca incelenmesi ve kontrolü ile aralarındaki bilgi iletişim sistemi ve Bakanlıkça belirlenecek diğer hususlar yer alır. Bakanlık, sözleşmeleri matbu olarak düzenleyebilir.”

“Sözleşmenin herhangi bir nedenle feshini doğuracak bir sebebin ortaya çıkması halinde bu durum, taraflarca en geç beşışgünü içinde Bakanlığa bildirilir ve ayrıca mudilerin zarar görmemesi için gerekli tedbirler alınır. Sözleşmenin feshi, söz konusu bildirim Bakanlığa ulaştığı tarihten itibaren otuz günlük sürenin dolmasından sonra hüküm ifade eder.”

“Lisanslı depo işletmesi, birinci fıkradaki yükümlülüğünü de kapsayacak şekilde lisanslı depoculuk faaliyetlerine ilişkin gerekli bilgi işlem alt yapısını oluşturur ve sertifikaları temin eder. Oluşturulan bilgi işlem alt yapısına ilgili borsanın ve talep halinde Bakanlığın erişimi sağlanır.”

MADDE 4 – Aynı Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Kamu tüzel kişileri hariç, tüzel kişi ortakların serbest muhasebeci mali müşavirlerce veya Bakanlıkça gerekli görülmesi durumunda yeminli mali müşavir ya da bağımsız denetim kuruluşlarınca düzenlenen veya onaylanan

son bir yıla ait bilanço ve gelir gider tablosu ile istenilen ek mali tablolarını sunmaları, ortaklık payları dikkate alınarak gerçek ve tüzel kişi ortakların mali ve ticari itibar bakımından lisanslı depo işletmesinin itibarına zarar verebilecek nitelikte engel bir durumlarının bulunmaması,”

MADDE 5 – Aynı Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında geçen “6762” ibaresi “6102” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 6 – Aynı Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında geçen “denetim elemanı,” ve yedinci fıkrasında geçen “Bakanlığın talebi üzerine” ibareleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 7 – Aynı Yönetmeliğin 18 inci maddesinin madde başlığı ile birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yetkili sınıflandırıcılarla sözleşme yükümlülüğü”

“Lisanslı depo işletmesi, depolanacak veya depolanmış ürünlerin analiz, sınıflandırma ve belgelendirme işlemlerinin yürütülmesi için yetkili sınıflandırıcılarla sözleşme yapar. Bakanlık bu sözleşmeleri matbu olarak da düzenleyebilir.”

“Sözleşme ve sözleşmede yapılacak değişiklikler ancak Bakanlık onayından sonra geçerli olur. Sözleşmenin herhangi bir nedenle feshini doğuracak bir sebebin ortaya çıkması halinde bu durum taraflarca en geç beş işgünü içinde Bakanlığa bildirilir ve ayrıca mudilerin zarar görmemesi için gerekli tedbirler alınır. Sözleşmenin feshi, söz konusu bildirim Bakanlığa ulaştığı tarihten itibaren otuz günlük sürenin dolmasından sonra hüküm ifade eder.”

MADDE 8 – Aynı Yönetmeliğin 19 uncu maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde, beşinci fıkrasında geçen “yönetimince” ibaresi ise “tarafından” olarak değiştirilmiştir.

“İstenen teminat tutarına eşit nakit para, banka teminat mektubu, gayrimenkul rehni veya sorumluluk sigortası, mevzuatta öngörülen yükümlülüklerin yerine getirilmesinde temerrüde düşülmesi halinde Fona bu tür teminatı alış, satış, düzenleme ve transfer gibi her türlü tasarruflarda bulunma yetkisi veren bir gayri kabili rücu yetki belgesiyle birlikte verilir.”

“Banka teminat mektubunun, Bakanlıkça kabul edilen Türkiye’de yerleşik bir bankadan alınması, vazgeçilmesi olanaksız ve kesin olması gerekir. Sorumluluk sigortasının, lisanslı depolarda depolanan ürünlerin mevzuatta öngörülen şekilde mudiye teslim edilmemesi rizikosu dahil, lisanslı depo işletmesi/işleticisinin Kanunda ve Kanuna istinaden çıkarılan ikincil düzenlemelerde öngörülen yükümlülüklerini yerine getirmemesi dolayısıyla meydana gelecek zararları karşılayacak mahiyette olması şarttır.”

MADDE 9 – Aynı Yönetmeliğin 20 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra ilave edilmiştir.

“Lisanslı depo işleticisi, lisans koşulu olarak işletme tesisleri ve lisanslı depoculuk faaliyeti kapsamında depoladığı ürünler için; hırsızlık, yangın, duman, infilak, deprem, dahili su basması, sel, grev-lokavt-kargaşalık, terör, fırtına, kar ağırlığı, yıldırım, yer kayması, kara, deniz veya hava araç çarpması ve benzeri diğer rizikolara karşı sigorta yaptırmak zorundadır.”

“Ancak, ürün senetlerinin teminat olarak gösterildiği hallerde kredi veya avans veren kuruluşun hakları saklıdır.”

“Lisanslı depo teminatının sorumluluk sigortası olarak verilmesi halinde, bu sigorta ile birinci fıkrada belirtilen sigortalardan aynı sigorta şirketine yaptırılması zorunludur.”

MADDE 10 – Aynı Yönetmeliğin 26 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında geçen “yaptıracağı” ibaresinden sonra gelmek üzere “her türlü inceleme ve” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 11 – Aynı Yönetmeliğin 28 inci maddesine aşağıdaki fıkra ilave edilmiştir.

“Tartıcı, tartım işlemleri ve araçlarının mevzuata uygun, düzenli ve sağlıklı bir şekilde yürütülmesi ve kullanılmasına engel teşkil edebilecek hususları derhal lisanslı depo işletmesine bildirmekle yükümlüdür.”

MADDE 12 – Aynı Yönetmeliğin 32 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde geçen “, “Kredi” ibaresi“veya avans alınmışsa, “Kredi/Avans” biçiminde, (i) bendinde geçen “hırsızlık, yangın, duman, infilak, deprem, dahili su basması, sel, grev-lokavt-kargaşalık ile bunlara ilaveten lisans sırasında Bakanlıkça istenmişse fırtına, kar ağırlığı, yıldırım, yer kayması, araç çarpması gibi” ibareleri “hırsızlık, yangın, duman, infilak, deprem, dahili su basması, sel, grev-lokavt-kargaşalık, terör, fırtına, kar ağırlığı, yıldırım, yer kayması, kara, deniz veya hava araç çarpması ve benzeri”biçiminde, (j) bendinde geçen “analiz sonuçları” ibaresi “analiz ve sınıflandırma belgesinin tarihi ve nosu” biçiminde, (k) bendinde geçen “Ay ve yıl” ibaresi “Yıl” biçiminde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki üçüncü fıkra eklenmiştir.

“Bakanlık, ürün senedini matbu olarak düzenlemeye yetkilidir.”

MADDE 13 – Aynı Yönetmeliğin 34 üncü maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Kredi veya avans karşılığında teminat olarak gösterilen ürün senedi, borcun vadesinde ödenmemesi halinde kredi veya avans veren kuruluşun yazılı talebi üzerine lisanslı depo işletmesince mudiye bilgi verilmek kaydıyla borsada satılır. Bunun için, Kanununun 33 üncü maddesi hükmü gereği mudinin yazılı izninin ürün senedinin teminat olarak gösterilmesinden önce alınması gerekir.”

“Dördüncü fıkraya göre yapılan satışa ilişkin masraflar ile tahakkuk eden depolama ücreti düşüldükten sonra, borsa tarafından satış bedelinin mudinin kredi ve avans veren kuruluşa olan borcunu karşılayacak kısmı bu kuruluşlara, kalan kısmı ise mudiye yedi iş günü içinde ödenir.”

MADDE 14 – Aynı Yönetmeliğin 42 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Hububat” ibaresi “Ürünler”olarak, “30” ibaresi “90” şeklinde değiştirilmiş, fıkranın sonuna aşağıdaki cümleler eklenmiş ve üçüncü fıkrasında geçen“, tür ve derecelerine” ibaresi ise “ile ürünün depoya konulmasından önce yetkili sınıflandırıcılarca yapılan analiz sonucuna” biçiminde değiştirilmiştir.

“Ancak, bu şekilde kabul edilecek ürün miktarı, bu ürünün depolama döneminin başlangıcını takip eden ilk üç ay içinde merkez veya şubede o ürün için tahsis edilen depolama kapasitesinin yüzde onunu geçemez. Bu fıkrada belirtilen geçici depolama süresi, gerekli görülmesi halinde genel olarak veya lisanslı depo işletmesi bazında Bakanlıkça en fazla yarısıoramında arttırılıp azaltılabilir.”

MADDE 15 – Aynı Yönetmeliğin 47 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Depoda kalan son ürünlerin teslimi aşamasında, 46 nci maddenin dördüncü fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, doğal fire kaybı nedeniyle lisanslı depoda ürün senedinde kayıtlı miktar ve nitelikte ürünün kalmamış olmasıdurumunda, lisanslı depo işleticisi aynı nitelik ve miktardaki ürünü, en geç yedi gün içerisinde piyasadan temin ederek mudiye teslim eder veya bu ürünün başvuru tarihinden önceki son beş işlem gününde borsada oluşmuş fiyatlarının ortalaması üzerinden mudiye ödeme yapar.”

MADDE 16 – Aynı Yönetmeliğin 49 uncu maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ürün, hasat döneminden itibaren azami 24 ay süreyle lisanslı depolarda depolanabilir. Ürünün depolama döneminin başlangıç ve bitiş tarihleri, uygulama göz önünde bulundurularak Bakanlıkça belirlenir. Ürünün hasat dönemi,ürün sahibinin beyanı ile gerekli analiz ve incelemelerle tespit edilir.”

“Depolama döneminin bitiminde geri alınmayan ürünler, lisanslı depo işletmesince borsada satılabilir. Bu durumda, depolama ücreti ve diğer masraflar satış bedelinden düşülerek geri kalan tutar yedi iş günü içinde ilgiliyeödenir. Bu fıkra uyarınca borsada satılan ürünlere ilişkin düzenlenen ürün senetleri, lisanslı depo işletmesince

derhal iptal edilerek mudiye ve borsaya bilgi verilir. ”

MADDE 17 – Aynı Yönetmeliğin 50 nci maddesinin birinci fıkrasında geçen “ya da depolanmaya elverişsiz olması durumları” ibaresi “, depolanmaya elverişsiz olması ya da mevzuatta belirtilen diğer durumlar” biçiminde değiştirilmiştir.

MADDE 18 – Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Yetkilendirilen ticaret borsaları

GEÇİCİ MADDE 1 – Ürün ihtisas borsası faaliyete geçinceye kadar, yeterli teknik, kurumsal ve mali altyapıya sahip ticaret borsaları ürün senetlerinin alım satımı konusunda Kanunun 3 üncü ve 5174 sayılı Kanunun 53üncü maddesine göre Bakanlıkça yetkilendirilebilir. Yetkilendirilen ticaret borsaları hakkında, ürün ihtisas borsasına ilişkin bu Yönetmelikte öngörülen düzenlemeler uygulanır.

Yetkilendirilmek üzere Bakanlığa başvuran ticaret borsasının yeterliliği, Bakanlıkça teknik ve/veya uzman kişilerden oluşturulan en az iki üyeden müteşekkil bir komisyonca incelenir. Komisyonun çalışmasına ilişkin hususlarda, 16 ncı maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen komisyona ilişkin hükümler uygulanır.

Yetkilendirilen ticaret borsalarınca, 8/1/2005 tarihli ve 25694 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ticaret Borsalarına Tabi Maddeler ve Bu Maddelerin Alım veya Satımlarının Tescili Hakkında Yönetmeliğe göre alınacak tescil ücreti dışında başkaca bir ücret alınmaz.

Lisans bedelleri ve diğer ücretlere ilişkin 26 ncı madde hükümleri, yetkilendirilen ticaret borsaları hakkında da uygulanır.

Lisanslı depo işletmesinin birden fazla yetkilendirilmiş ticaret borsası ile sözleşme akdetmesi durumunda, 19 uncu maddenin onuncu fıkrasına, 20 nci maddenin üçüncü fıkrasına, 43 üncü maddenin üçüncü fıkrasına ve 47 nci maddenin altıncı fıkrasına göre yapılacak işlemlerde, sözleşme akdedilen borsalarda ilgili ürüne ilişkin oluşan ortalama fiyatların ortalaması baz alınır.

Ürün senetlerine ilişkin alım satımın tescili, devir ile bedelinin ödenmesi, alıcı ve satıcı ile üçüncü şahısların haklarının korunması, yükümlülüklerinin yerine getirilmesi ve alım satıma ilişkin diğer hususlar yetkilendirilen ticaret borsasının sorumluluğunda olup bu işlemler ile takas işlemlerinden doğan zararlar bu borsa tarafından tazmin edilir.

Yetkilendirilen ticaret borsaları, ürün senetlerinin alım satımı konusunda Kanun ve Kanuna istinaden çıkarılan ikincil düzenlemelere aykırı olmamak kaydıyla idari düzenlemeler yapabilir.”

MADDE 19 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 20 – Bu Yönetmelik hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin		
	Tarihi	Sayısı
	8/10/2005	25960
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin		
	Tarihi	Sayısı
1-	26/9/2007	26655
2-	12/11/2011	28110